

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) I. K., b) J. K.,** oba zastoupeni Mgr. Pavlem Barešem, advokátem se sídlem Dřevařská 855/12, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brno,** se sídlem Dominikánské nám. 1, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Statutární město Brno, městská část Brno - Slatina,** se sídlem Budínská 88/2, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2015, č. j. MMB/0099431/2015, sp. zn. OUSR/MMB/0089408/2015/2, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 23. 3. 2017, č. j. 62 A 73/2015 – 173,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 23. 3. 2017, č. j. 62 A 73/2015 – 173, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností se osoba zúčastněná na řízení jako stěžovatelka domáhá zrušení rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2015, č. j. MMB/0099431/2015, sp. zn. OUSR/MMB/0089408/2015/2, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Žalovaný tímto rozhodnutím zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části města Brno, Brno – Slatiny, stavebního úřadu, ze dne 11. 12. 2014, č. j. MCBSLA/06143/14/OVÚR-SÚ/Mach, jímž bylo vydáno společné

územní rozhodnutí a stavební povolení pro stavbu „SBĚRNÉ STŘEDISKO ODPADŮ Z./Č., Brno – Slatina“ na pozemcích p. č. X, X a X k. ú. X.

I.1. Průběh správního řízení

[2] Osoba zúčastněná na řízení (Statutární město Brno, městská část Brno – Slatina) podala dne 26. 5. 2014 u Úřadu Města Brna, městské části Brno - Slatina žádost o vydání společného územního rozhodnutí a stavebního povolení na výše označenou stavbu; k žádosti byla připojena dokumentace a vyjádření a závazná stanoviska dotčených orgánů. V průběhu řízení sdělili žalobci stavebnímu úřadu, že byli opomenuti jako jeho účastníci, ač je zamýšlená stavba situována cca 3 metry od jejich pozemků p. č. X a X v k. ú. X a od jejich rodinného domu tam postaveného. Stavební úřad na to reagoval sdělením, že je za účastníky řízení nepovažuje, nicméně po doplnění jejich argumentace s nimi jako s účastníky jednal a vyžádal si doplnění vyjádření dotčených orgánů k jejich námitkám. V územním rozhodnutí a stavebním povolení je v popisu stavby konstatováno, že v lokalitě je nevyhovující sběrna, což vede k nutnosti vybudování nového objektu na sousedních pozemcích města. Na ploše sběrny budou umístěny ocelové kontejnery pro skladování odpadů a zázemí pro obsluhu. K námitkám žalobců uvedl, že většina z nich nebyla odůvodněna nebo nebyla konkrétní, a proto postačilo vypořádání na základě závazných stanovisek a vyjádření dotčených orgánů, případně na základě technických norem. Ve vztahu k tvrzení o existenci stávající sběrny poukázal na skutečnost, že ta předcházela stavbě rodinného domku žalobců, existence nového sběrného dvora nezvýší prašnost ani dopravní zátěž v místě, a rovněž dopad na ostatní složky životního prostředí byl posouzen závaznými stanovisky, z nichž opakovaně podrobně citoval. Hluková studie konstatuje dodržení limitů pro denní dobu. Odbor životního prostředí městského úřadu vyhodnotil prašnost, hlučnost, zápach provozovny a jiné vlivy, a pokud to bylo třeba, stanovil podmínky provozu, které byly promítnuty do podmínek stavebního povolení. Stavební úřad se zabýval i namítaným vlivem na pohodu bydlení a dospěl k závěru, že nebude narušena. Neshledal problematickým ani umístění sběrného dvora pohledem stávajícího využití. Územní plán připouští umístění podobných provozoven do oblasti předměstského bydlení, nemají-li charakter narušující bydlení. Objektivně zde nedochází ke zhoršení vlivů přesahujícímu přípustný rámec daného území; jedná se o jeho přirozený vývoj. Z těchto důvodů stavební úřad námitkám žalobců nevyhověl.

[3] Žalobci v odvolání namítli nesoulad stavby s územním plánem, zejména pro narušení pohody bydlení spojené s jejími vlivy na okolí. Stavba cca tři metry vzdálená od jejich pozemku nepochybně zhorší podmínky užívání jejich domu, nehledě na urbanistickou nevhodnost tohoto typu stavby v území. Hluková studie vycházela z původního umístění sběrny, stanoviska dotčených orgánů postrádají zákonné náležitosti a stavební úřad námitky odmítl jen neustálým opakováním těchto stanovisek bez bližšího porovnání s obsahem námitek, které nedůvodně označil za příliš obecné.

[4] Žalovaný v odvolacím rozhodnutí poukázal na soulad umístění stavby s aktualizovaným územním plánem města Brna; jedná se o území vyhrazené bydlení v rodinných domech, kde je přípustné umístění technické vybavenosti. I po zásahu krajského soudu do územního plánu a obnovení platnosti předchozího územního plánu tomuto stavba odpovídá, neboť i v plochách určených pro předměstské bydlení jsou

přípustné provozovny sloužící potřebám obyvatel tohoto území. Souhlasná stanoviska dotčených orgánů pak zaručují vyhovění požadavkům jednotlivých složek životního prostředí. Žalovaný dále vysvětlil povahu vyjádření a závazných stanovisek a z toho plynoucích náležitostí. Souhlasil se způsobem vypořádání námitek odvolatelů stavebním úřadem. Konkrétně k pohodě bydlení uvedl, že nedojde ke zhoršení její kvality.

I.2. Žaloba a rozhodnutí krajského soudu

[5] Žalobci v žalobě namítali nepřesvědčivost správního rozhodnutí, nesoulad stavebního záměru s územním plánem rozhodným pro jeho posouzení, nesplnění podmínky využitelnosti stavby pro potřeby obyvatel daného území a nesoulad s požadavky na pohodu bydlení. Zde poukázali na stanovisko Magistrátu města Brna, odboru životního prostředí ke konceptu územního plánu, podle něhož sběrná střediska nejsou slučitelná s pohodou bydlení při jejich blízkosti k objektům bydlení. Nakonec žalobci poukázali na zřejmou funkční podjatost stavebního úřadu při jeho shodě se žadatelem.

[6] Krajský soud v napadeném rozsudku vyslovil, že rozhodnutí žalovaného navzdory strohému vypořádání odvolacích námitek nelze považovat za nepřezkoumatelné. K tvrzení o nesouladu s rozhodným územním plánem uvedl, že se stavební úřad zabýval shodou s oběma jeho verzemi, které v době rozhodování byly účinné. Záměr spadá do plochy stavební, funkční plochy bydlení typu předměstského bydlení, v níž jsou přípustné nerušící provozovny sloužící potřebám obyvatel. Zde jsou splněny podmínky úvodních regulativů pro uspořádání území a ustanovení přílohy 1 k obecně závazné vyhlášce města Brna č. 2/2004, o závazných částech územního plánu města Brna. Za dostatečně posouzené příslušnými orgány označil krajský soud i hygienické podmínky, vlivy prašnosti, zápachu a výskytu hlodavců a dopravního zatížení. Z toho pak dovodil, že se stavební záměr nijak nevymyká stanoveným limitům.

[7] Dále však krajský soud uvedl, že to vše samo o sobě neznamená přípustnost záměru. Vždy je totiž třeba posuzovat i dopad konkrétní stavby na individuální podmínky dané především možností dotčení práv sousedních vlastníků či jiných veřejných zájmů. S poukazem na § 20 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území (dále jen „vyhl. č. 501/2006 Sb."), posuzoval vliv na pohodu bydlení a kvalitu prostředí v daném místě. Žalobcům nepřisvědčil v tvrzení, že se jedná o přesun stávající provozovny do jejich blízkosti, neboť tento posun je spojen s její modernizací. Poukázal však na judikaturu správních soudů k pojmu „pohoda bydlení", přičemž citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005 - 116. Pohoda bydlení není totožná s dodržením obecných požadavků na výstavbu, a není tedy dostačující, že v daném případě stavební záměr zákonné podmínky splňuje. Sběrné středisko odpadů je totiž v těsné blízkosti pozemků žalobců, což pohodu bydlení zjevně a výrazně naruší. Provoz zařízení bude spojen s vyšší koncentrací dopravy a manipulace s odpadem bude spojena s imisemi přesahujícími přiměřenou míru. Na tom nic nemění případná dlouhodobá vědomost žalobců o existenci tohoto stavebníkova záměru. Tvrzení o „podjatosti" stavebního úřadu pro shodu se stavebníkem označil krajský soud za neprokázané, přičemž vycházel z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010 - 119, publ. pod č. 2802/2013 Sb. NSS.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Stěžovatelka rozsudek krajského soudu napadá kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Rozsudek považuje za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Krajský soud si neověřil skutkový stav a rozhodl v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Dále se vůbec nevypořádal s tím, zda žaloba byla důvodná, zda vůbec měla šanci na úspěch. Krajský soud důvodům zrušení rozhodnutí žalovaného věnoval jednu stránku a vůbec nelze seznat, jak ke svým závěrům dospěl. Vše opřel jen o vzdálenost mezi zamýšlenou stavbou a pozemkem žalobců; tj. 3 m od hranice pozemku a 13 m od jejich domu. Byť se zamýšlená stavba nachází v blízkosti pozemku žalobců, nelze zde hovořit o těsné blízkosti. Kromě fotografie daného místa krajský soud svůj závěr o nezanedbatelném dotčení nijak nepodložil ani neprokázal příčinnou souvislost mezi přemisťovanou a modernizovanou sběrnou a kvalitou bydlení v domku žalobců. Rozsudek krajského soudu je proto nepřezkoumatelný a nemá oporu v důkazech ve správním spise či ve spise soudu.

[9] Sběrna surovin se v místě nachází cca 20 let a kromě toho, že není na pozemcích ve vlastnictví stěžovatelky, již nevyhovuje soudobým technickým požadavkům. Bylo by to naopak prodlužování stávajícího provozu, co by narušovalo pohodu bydlení žalobců, kteří se zde usídlili až poté, kdy původní sběrna byla již v provozu. Krajský soud pominul stanoviska dotčených orgánů, neboť např. Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje si vymínila zkušební provoz a vyhodnocení všech podmínek ochrany veřejného zdraví, přičemž nevyhovění podmínkám by znamenalo omezení či zákaz provozu. Krajský soud tak předjímal možné účinky stavby, které nenastaly a ani v budoucnu nastat nemusí, což navíc učinil bez důkazů. Na druhé straně krajský soud uvádí, že doprava svou frekvencí ani druhem není nepřiměřená, stejně tak jako umístění podobných provozoven v obytných zónách není nijak neobvyklé. Žalobci také nepředložili žádný důkaz o narušení kvality prostředí.

[10] Krajský soud si neověřil tvrzení žalobců o bezprostředním sousedství se zamýšlenou stavbou. Ve skutečnosti je mezi pozemky další pozemek využitelný jako cesta a navíc není rozhodná vzdálenost od hranice s pozemkem, na němž může stát stavba. Samotná stavba bude umístěna na pozemku při jeho odvrácené hranici, navíc zařízení bude odcloněno oplocením a zástěnou. Provoz bude omezen jen na všední dny, popř. sobotu dopoledne, kdy se většina obyvatel zdržuje v zaměstnání. Nelze očekávat, že stavební úřad vyhodnotí postoj všech obyvatel v místě. Nevyhovuje-li stavba některému z nich, je třeba vycházet z toho, že nemá právo na určení, co smí vlastník sousedního pozemku na něm stavět. Krajský soud tak bagatelizoval splnění všech podmínek stanovených obecnými požadavky na výstavbu a vytvořil jakési nové pravidlo nemající oporu v zákoně. Přisvědčil námitkám žalobců majícím až obstrukční charakter. Subjektivní hledisko každé dotčené osoby může být jiné a nemůže být rozhodující; to by bylo popřením významu a smyslu stavebního práva.

[11] Každá stavba jistě vyvolává nějaké účinky na okolí, ovšem pokud jde o negativní jevy, modernizovaná sběrna naopak může ty stávající snížit a přinést zlepšení kvality

prostředí a okolí stavby. Modernizace sběrny se minimálně dotkne dopravního zatížení, na konstantní úrovni zůstane i hluk - kapacita provozu nebude navýšena. Krajský soud na s. 10 rozsudku vyvozuje negativní vliv provozu, aniž by byl schopen jej popsat, odůvodnit, podložit či prokázat. Krajský soud tak v rozporu s judikaturou omezuje vlastníka pozemku v nakládání s ním. Žalobci svůj rodinný domek vědomě umístili do oblasti, kde se nacházela hospodářská stavení, servis zemědělské techniky, opravna a servis motorových vozidel, sběrna odpadů a další průmyslové podniky. Stavební úřad daný záměr připravoval velmi dlouho a zabýval se i připomínkami žalobců. Stěžovatelka vážila zájmy všech obyvatel S., přičemž nemá možnost přesunout sběrnu na jiný svůj pozemek.

[12] Stěžovatelka znovu opakuje, že modernizací sběrného dvora dojde ke zlepšení kvality prostředí v daném místě, což převyšuje negativa se stavbou spojená. K tomu soud vůbec nepřihlížel. Při zdůraznění vzdálenosti pozemků krajský soud přehlédl, že provoz nebude probíhat na samé hranici pozemku, bude na protilehlé straně ve vztahu k žalobcům a v blízkosti místa, kde se provozovna již nyní nacházela. Stavba navíc nespočívá jen v zařízeních provozu sběrny, ale i v zařízeních tvořících zázemí pro pracovníky; to soud rovněž vůbec nehodnotil. Stěžovatelka v závěru upřesnila svůj návrh tak, že požaduje zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci k dalšímu řízení, případně aby kasační soud žalobu sám odmítl.

III. Vyjádření žalobců ke kasační stížnosti

[13] Žalobci ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukazují na skutečnost, že stávající sběrna odpadů je od jejich rodinného domku vzdálena 38 m (od hranic pozemku 28 m), přičemž negativní důsledky stávajícího provozu byly alespoň částečně odcloněny dříve zde existující zelení. I tento stav byl nevyhovující, přesunem provozovny by se ovšem výrazně zhoršil. V provozovně bude umístěn objekt na vhazování biologicky rozložitelných odpadů, stavební suti, rozměrné nespalitelné odpady, kovy apod. Stavební úřad při posouzení vlivu na pohodu bydlení vycházel z rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 13/2010. V tam řešeném případě soud neshledal narušení pohody bydlení výstavbou bytového domu o třech podlažích ve vzdálenosti 17 m od rodinného domu. To nelze srovnávat s umístěním smetiště 3 m od zahrady a 13 m od rodinného domu žalobců. Skutečnost, že se mezi novou provozovnou a pozemkem žalobců nachází jiný pozemek, byla v řízení známa a na vlivu stavby nic nemění. Není podstatné ani umístění jednotlivých zařízení v provozovně, neboť je nutno posuzovat její vliv na okolí celkově. Do provozovny budou zajíždět vozidla včetně těžké techniky, odpad se bude svážet, navážet, vykládat; s tím vším je spojen hluk, prašnost a další jevy. Žalobci v předdůchodovém věku také nebudou chráněni nepřítomností po převážnou dobu provozu, orientace domu pak znamená značné zatížení provozem sběrny.

[14] Lokalita byla územním plánem určena k bydlení a dům žalobců v minulosti navazoval na tehdejší zástavbu. Od stávající sběrny byl dům oddělen pásem zeleně, nyní téměř zlikvidovaným, bylo k ní více přístupů. K zamýšlené stavbě bude přístup pouze jeden ve vzdálenosti 4 m od pozemku žalobců. Ostatní budovy neurčené k bydlení jsou naopak od domu žalobců značně vzdáleny a průmyslová zóna je oddělena pásem zeleně, což má výrazný vliv na jejich pohodu bydlení. Dále stěžovatelé poukazují na skutečnost, že ve S. je již jedna sběrna odpadů kapacitně dostačující potřebám území a vhodněji umístěná.

[15] Žalobci považují rozsudek krajského soudu za plně přezkoumatelný, řádně, srozumitelně a přesvědčivě odůvodněný. K posouzení pohody bydlení nestačí pouhý soulad se zákonnými podmínkami, ale podle § 20 odst. 1 vyhl. č. 501/2006 Sb. je nezbytné i nezhoršení kvality pohody bydlení. Tou je třeba rozumět souhrn všech činitelů ovlivňujících životní prostředí, které je třeba posuzovat v jejich souhrnu, nikoliv jednotlivě. Žalobci si neosobují právo zasahovat do využití sousedního pozemku, pokud jim toto využití nad míru přiměřenou poměrům nezasahuje do soukromí. Každý vlastník by umístění dané provozovny s jejími dopady vnímal jako nepřiměřené a fakticky nepřijatelné; nejde tedy pouze o subjektivní postoj jednotlivců.

[16] Žalobci jsou názoru, že posouzení provedené krajským soudem je plně v souladu s právními názory vyslovenými Nejvyšším správním soudem v typově shodných případech a poukazují na ně. V daném případě bude klid narušován neustále projíždějícími automobily, vhazováním odpadu do kontejnerů i nakládkou kontejnerů, nepořádek na ploše střediska povede k roznášení igelitových odpadů větrem, vršení odpadů v blízkosti domu nepochybně vyvolá dojem bydlení na smetišti, objekt domu se tím stane prakticky neprodejným či významně poklesne na hodnotě. Stávající nevhodné poměry se tak nepochybně změní k horšímu. Proto stěžovatelé navrhují zamítnutí kasační stížnosti.

[17] Žalovaný nevyužil možnosti vyjádřit se ke kasační stížnosti.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

IV.1. Procesní podmínky

[18] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatelku jedná pracovník s potřebným vzděláním; kasační stížnost je projednatelná.

IV.2. Důvodnost kasační stížnosti

[19] Důvodnost kasačních námitek pak Nejvyšší správní soud posoudil v mezích § 109 odst. 3, 4 s. ř. s.

[20] Stěžovatelka namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu a nesprávné právní posouzení věci. Nepřezkoumatelnost rozsudku a tedy existenci kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) je třeba posoudit přednostně, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je zpravidla způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností a vad řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Azs 47/2009 – 71). K nepřezkoumatelnosti rozsudků správních soudů i rozhodnutí správních orgánů je Nejvyšší správní soud dokonce povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Při posuzování nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997,

sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu) i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 – 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, rozsudek ze dne 27. 6. 2007, č. j. 3 As 4/2007 – 58, rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73, publ. pod č. 787/2006 Sb. NSS, rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 – 7, a další).

[21] Krajský soud se vyjádřil ke všem žalobním námitkám a posuzoval, zda stavební záměr projednávaný ve spojeném územním a stavebním řízení odpovídal požadavkům vymezeným stavebním zákonem a prováděcími předpisy [§ 94a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), § 20 vyhl. č. 501/2006 Sb.]. Vzal v úvahu, že veškerá vyjádření a závazná stanoviska dotčených orgánů byla kladná, případně, stanovila-li podmínky, byly tyto respektovány ve vydaném rozhodnutí. Krajskému soudu tedy nelze vytýkat, že tato vyjádření a stanoviska nevzal v úvahu. Krajský soud také výslovně uvedl, že jejich existence sama o sobě neznamená, že stavební záměr je v daném místě přípustný. Důvodnou totiž shledal žalobní námitku narušení pohody bydlení nad přípustnou míru. Tím nijak nevybočil z mezí zákona. Pohoda bydlení je součástí hledisek při posuzování stavebního záměru, má – li ten být umístěn v plochách určených k bydlení či v jejich blízkosti. To plyne z § 20 odst. 1 vyhl. č. 501/2006 Sb., požadující, aby umisťování staveb probíhalo v souladu s cíli a úkoly územního plánování za podmínek nezhoršujících kvalitu prostředí a hodnotu území.

[22] V plochách určených pro bydlení je možné umisťovat jiné stavby a zařízení, jen pokud nesnižují kvalitu prostředí a pohodu bydlení a jsou s bydlením slučitelné (§ 4 odst. 2 vyhl. č. 501/2006 Sb.). Pojem „pohoda bydlení“ byl vymezen judikaturou správních soudů již za účinnosti předchozí vyhlášky o obecných technických požadavcích na výstavbu č. 137/1998 Sb. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 As 44/2005 – 116, vyslovil, že „*pohodou bydlení je nutno rozumět souhrn činitelů a vlivů, které přispívají k tomu, aby bydlení bylo zdravé a vhodné pro všechny kategorie uživatelů, resp. aby byla vytvořena vhodná atmosféra klidného bydlení; pohoda bydlení je v tomto pojetí dána zejména kvalitou jednotlivých složek životního prostředí, např. nízkou hladinou hluku (z dopravy, výroby, zábavních podniků, ze stavebních prací aj.), čistotou ovzduší, přiměřeným množstvím zeleně, nízkými emisemi pachů a prachu, osluněním apod.; pro zabezpečení pohody bydlení se pak zkoumá intenzita narušení jednotlivých činitelů a jeho důsledky, tedy objektivně existující souhrn činitelů a vlivů, které se posuzují každý jednotlivě a všechny ve vzájemných souvislostech. Správní orgán při posuzování, zda je v konkrétním případě pohoda bydlení zajištěna, nemůže ovšem zcela abstrahovat ani od určitých subjektivních hledisek daných způsobem života osob, kterých se má stavba, jejíž vliv na pohodu bydlení je zkoumán, dotýkat; podmínkou zohlednění těchto subjektivních hledisek ovšem je, že způsob života dotčených osob a jejich z toho plynoucí subjektivní nároky na pohodu bydlení nevybočují v podstatné míře od obecných oprávněně požadovatelných standardů se zohledněním místních zvláštností dané lokality.*“

[23] Při posuzování pohody bydlení soud, ostatně stejně jako stavební úřad, může vycházet pouze z předpokladů vlivů umísťované stavby, které v podstatné míře jistě vycházejí z technických podmínek zřejmých z dokumentace. Nelze ovšem tvrdit, že závěr o narušení pohody bydlení bude mít vždy podklady v důkazech. Vyhodnocení pohody bydlení musí vzít v úvahu nejen stanoviska a vyjádření dotčených orgánů, ale musí

vycházet i z poměrů v daném území, z posouzení jeho stávajícího i předpokládaného využití, ze znalosti poměrů v místě i z obecných poznatků o provozu určitých staveb či provozoven. Stěžovatelce nelze přisvědčit v názoru, že kladná stanoviska a soulad s územním plánem zaručují dodržení podmínek pohody bydlení. Stejně tak není podstatná skutečnost, že žalobci se dobrovolně přistěhovali do území do určité míry zatíženého, v němž pohoda bydlení již zčásti byla narušena. V tom se kasační soud s krajským soudem shoduje.

[24] Stěžovatelce je ale naopak třeba přisvědčit v námitce, že rozsudek musí být řádně odůvodněn (k tomu viz např. nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08). Pokud rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno proto, že stavební záměr naruší pohodu bydlení žalobců nad míru přiměřenou poměrům, musí být tento závěr přesvědčivě zdůvodněn. Krajský soud vyšel pouze ze skutečnosti, že sběrné středisko odpadů bude v těsné blízkosti pozemku žalobců (3 m) a jejich domu (13 m). Zhoršení pohody bydlení dovodil jen z této skutečnosti, přičemž konstatoval i zvýšení dopravního zatížení a negativa spojená s umístěním kontejnerů. Celkově lze jeho závěr shrnout tak, že je jasné, že sběrna odpadů pohodu bydlení svým provozem naruší. Krajský soud, ač konstatoval, že nejde o pouhý přesun stávající sběrny odpadů, ale současně o její modernizaci, nezabýval se tím, v čem tato modernizace spočívá, a zda i přes snížení vzdálenosti od nemovitostí žalobců nedojde v důsledku modernizace ke snížení zátěže mající vliv na pohodu bydlení či k její stagnaci. Existence stávající sběrny o pouhých několik metrů dál znamená, že v daném místě pohoda bydlení již byla v určité míře narušena a vliv přemístění je třeba posuzovat i porovnáním předchozího a předpokládaného stavu, což ovšem nespočívá jen ve změně vzdálenosti. To krajský soud dostatečně neučinil a nehodnotil ani existenci pozemku p. č. X nacházejícího se mezi zamýšlenou sběrnou a pozemky žalobců z hlediska jeho stávajícího či předpokládaného využití ve vztahu k možnému omezení vlivů provozu. Naopak nelze přiznat význam tvrzení stěžovatelky, že podstatná je vzdálenost provozu od domu, nikoliv od hranic pozemku. Součástí pohody bydlení v rodinném domku je totiž i možnost užívat obvyklým způsobem a s minimem narušení i přilehlou zahradu.

[25] K posouzení zvýšení či snížení zatížení území, a tedy k podrobnějšímu vyhodnocení dotčení pohody bydlení žalobců měl krajský soud určité podklady ve spise (zejména technickou dokumentaci popisující zamýšlenou stavbu a její účel), které však nehodnotil. Poznatky o zamýšlené stavbě a jejím vlivu na pohodu bydlení mohl také získat při jednání, které však ve věci nebylo nařízeno. Pro rozhodnutí o žalobě bez jednání byly sice splněny formální podmínky plynoucí z § 51 odst. 1 s. ř. s., ovšem takový postup je výjimkou ze zásady projednací, vyjádřené v § 49 s. ř. s., a soud jej užívá tam, kde nařízení jednání zjevně nepřinese nic významného pro posouzení důvodnosti žaloby oproti písemným podáním a obsahu správního spisu. Naopak v případě, kdy je třeba posouzení kritérií stojících na osobním vnímání a na znalosti prostředí ze strany účastníků řízení či zúčastněných osob, je nařízení jednání namístě; tak tomu bylo i v daném případě.

[26] Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že posouzení vlivu zamýšlené stavby na pohodu bydlení žalobců vycházelo z neúplných skutkových zjištění a nebylo dostatečně odůvodněno. Tím krajský soud naplnil kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[27] Nejvyšší správní soud považuje za obtížně srozumitelné kasační tvrzení, že se krajský soud nevypořádal s důvodností žaloby a jejími „šancemi na úspěch“. Věcné rozhodnutí soudu je vždy rozhodnutím o důvodnosti žaloby (§ 78 s. ř. s.). Byla-li by žaloba nedůvodná, bylo by na místě její zamítnutí, nikoliv odmítnutí, jak se domnívá stěžovatelka. Stejně tak jí nelze přisvědčit v názoru na respektování práv vlastníků sousedních nemovitostí. Jistě nemusí zjišťovat názory každého obyvatele v daném území na svůj stavební záměr, nicméně práva vlastníky nemovitostí v řízení uplatněná musí stavební úřad vzít v úvahu a s jejich námitkami se vypořádat (§ 94a odst. 2 stavebního zákona). Vlastník sousední nemovitosti není sice oprávněn omezit stavebníka v jeho právu využívat vlastní pozemek, ovšem pouze pokud toto užívání nepřekračuje meze zákony stanovené, v případě pohody bydlení pokud do ní nezasahuje nad míru přiměřenou poměrům.

[28] Vzhledem k nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů, není zatím možné zabývat se kasační námitkou podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy zákonností posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

V. Závěr a náklady řízení

[29] Jak již Nejvyšší správní soud uzavřel výše v odstavci [26], kasační stížnost je v podstatné míře důvodná a byl naplněn kasační důvod podle 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[30] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil, a podle téhož ustanovení mu věc vrátil k dalšímu řízení, při němž je vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným (odst. 4 téhož ustanovení).

[31] Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu